

Читання

Розділ 6. Пишаємося рідною країною

Сьогодні
02.01.2025

Урок
№57

Досліджуємо текст. Василь
Сухомлинський. Не забувай про джерело.
Галина Кирпа. Мова моя

Дата: 13.01.2025

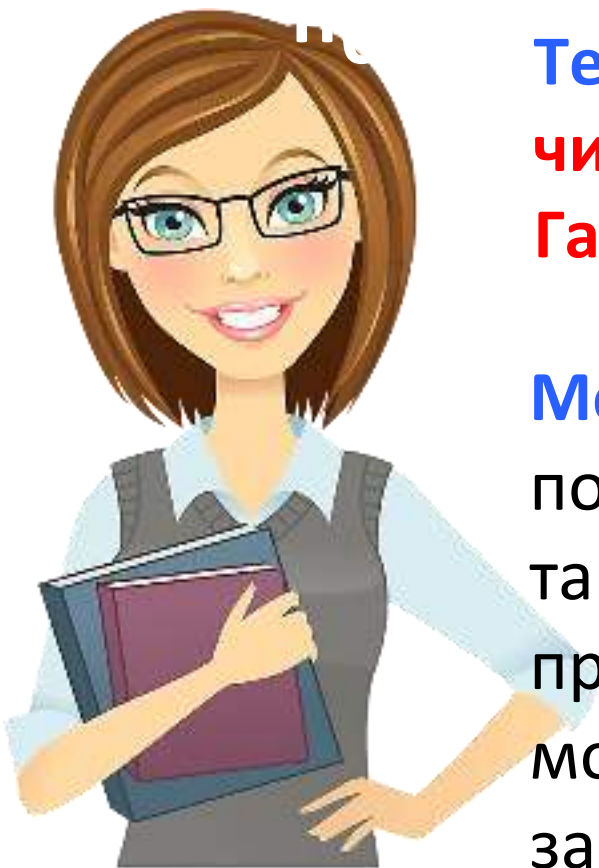
Клас : 4-А

Предмет: Читання

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема. Інструктаж з безпеки життєдіяльності на уроках читання. Василь Сухомлинський «Не забувай про джерело». Галина Кирпа «Мова моя»

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами та поезією українських письменників та поетів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Сьогодні
02.01.2025

Емоційне налаштування.

Красивий, щедрий,
рідний край
І мова наша солов'їна
Люби, шануй, оберігай
Усе, що зветься
Україна!

Сьогодні
02.01.2025

Психологічне налаштування на урок. Вправа «Подорож».

Якщо ви обрали **ЧЕРВОНИЙ ВАГОН**, то для вас головне на уроці – отримати гарні знання; **ЖОВТИЙ ВАГОН**– ваші мрії обов'язково здійсняться і буде гарний результат на уроці; **СИНІЙ ВАГОН**– позитивні емоції сьогодні на уроці вам гарантовані; **ЗЕЛЕНИЙ ВАГОН** – будете у всьому сумніватися, але гарно засвоїте навчальний матеріал.

Сьогодні на уроці я пропоную вам здійснити подорож безмежним океаном нашої рідної України. Але подорожуючи, ми обираємо якийсь вид транспорту. Сьогодні ми поїдемо потягом. Оберіть собі вагон, в якому би ви хотіли подорожувати.

**Син завжди
допомагав
батькові.**

**У саду
збирають
червоні
яблука.**

**Конвалія
схожа на
білу
хмаринку.**

Сьогодні
02.01.2025

Повідомлення теми уроку.

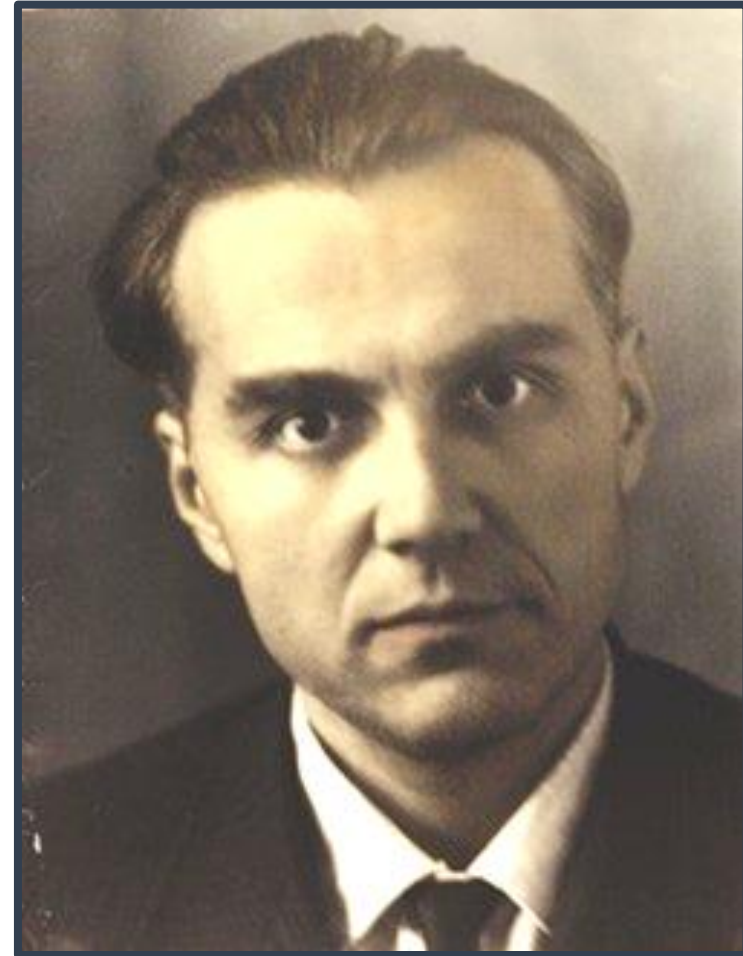
**Сьогодні на уроці ми дослідимо
оповідання Василя
Сухомлинського «Не забувай
про джерело».**

**Продовжимо вчитися визначати
головну думку твору.**

Сьогодні
02.01.2025

Згадайте - письменник Василь Сухомлинський.

**Василь Олександрович
Сухомлинський** –
український педагог,
публіцист, письменник, поет,
Заслужений вчитель,
кандидат педагогічних наук,
член-кореспондент Академії
педагогічних наук.

НЕ ЗАБУВАЙ ПРО ДЖЕРЕЛО

Учитель питає: «Бачите, діти, ось цей спалений сонцем пустир у долині?»

— Бачимо, — відповідають діти.

— Тож послухайте бувальщину. Ось тут, на місці цього пустиря, багато років тому був глибокий ставок, аж до села, що розкинулось ген під горою.

**Можна було впливти човном на
середину й веслувати аж до он тих
дубів. Їх тоді там багато було, а тепер
три лишилося, та й ті всихають... На
березі верби росли. У лісі водились
білки.**

**То старовинне козацьке село.
Викопали тут ставок запорожці після
битви під Жовтими Водами.**

І поселились на його березі. Та стали помічати, що ставок мулом заносить. Зійшлися селяни на раду й ухвалили: кожен, хто скупався в ставку, мусить набрати відро мулу й винести аж туди, за балку, й висипати в поле.

Люди й дотримувались цієї ухвали. Над ставом, на вербових кілках, висіли дерев'яні відра.

Для дорослих чоловіків — великі, для жінок, підлітків — менші, для дітей — маленькі. Тільки той, що був у матері на руках, не віддячував працею за радість і задоволення. Ставок ставав чистіший і глибший. Та ось хтозна-звідки приїхала в село сім'я — батько, мати, четверо синів і дві дочки.

**Усіх їх прозвали Неприкажаними.
Поселились вони на околиці,
недалеко від ставка. І дорослі й діти з
весни до осені купалися в ставку, а за
відра й не брались.**

**Спочатку людина кось незвертали не уваги. А потім стали помічати, що чимало пі
дітків так само роблять: купаються, а му
лу не виносять.**

**Старі люди бралися повчати
молодь: «Що ж ви робите?» А
підлітки їм:**

**— Раз Неприкаямим можна, то й
нам не гріх...**

Лихий призвід — людям заохота.
**Багато підлітків, а потім і дорослих
стали приходити купатися після
смеркання, щоб ніхто не бачив...**

Старі хитали головами, та вдіяти нічого не могли. Дерев'яні відра, що висіли на вербових кілках, розсохлися, розсипалися, а потім зникли.

Старий звичай забули.

Кожному думалось: «На мій вік вистачить». Та ставок мілів, перетворювався на болото, заростав бур'яном.

**Настав час, коли вода тут
затримувалась тільки весною. А потім
і того не стало.**

**І ставок щез. Тільки спогад про
нього зберігся.**

**Подумайте над цією бувальщиною,
діти. Напившись води, не забувайте
про джерело, з якого вона витікає.**

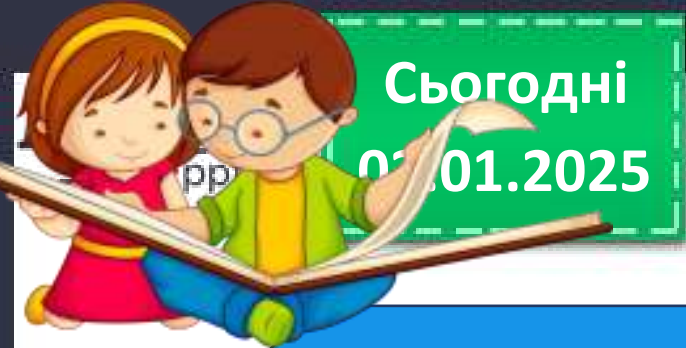
Сьогодні
02.01.2025

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.
Назвіть орфограми, які є в словах. Знайдіть дієслова, іменники.

неприка́яними	смерка́ння
ни́нішньої	око́лиці
при́звід	хтозна-зві́дки
чисті́ший	віддя́чував
бува́льщину	підлі́тків
веслува́ти	перетво́рювався
ухва́ли	звичай

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Прочитай мовчки. Підготуйся відповісти: яким був ставок у давнину, як селяни берегли його?
- ❖ Поміркуйте разом. Чому і як щез ставок?
- ❖ Робота в парах. Знайдіть слова, які передають головну думку твору. Як ви їх розумієте? Поставте одне одному запитання за прочитаним.
- ❖ Який зміст передає вислів «лихий призвід — людям заохота»? Як це виявляється в житті? Підготуйтеся переказати оповідання.

Сьогодні
02.01.2025

Заповніть таблицю: запишіть стислі відомості.

Назва твору	Не забувай про джерело
Автор	
Жанр	
Тема	
Головна думка	
Ставлення автора до зображеного	
Мій висновок	

Сьогодні
02.01.2025

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
02.01.2025

Згадайте – поетеса Галина Кирпа.

**Також ми сьогодні на уроці
згадаємо ще одну поетесу –
Галину Кирпу.**

**Познайомимося з її новим
твором «Мова моя».**

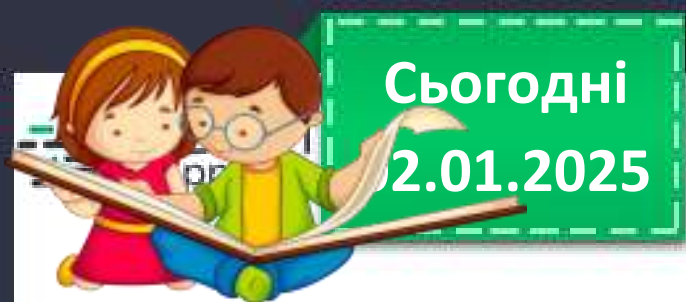
Малюнок
Єлизавети
Крючок

МОВА МОЯ

Мова моя — мов ластівка,
летить горою, летить долом,
провіщає мені ясен-день.

Мова моя — немов Берегиня,
що на кожне своє дитятко
дихає і тремтить.

Мова моя — БУЛА! БУДЕ! А нині
я терни в стежках визбирую,
щоб їй було легше ходить...

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Поміркуйте разом. **Із чим поетеса порівнює рідну мову? Що означають ці порівняння? Яке ставлення до рідної мови вони утверджують?**
- ❖ **Що кожен/кожна з вас може зробити для того, щоб рідній мові «було легше ходити»?**
- ❖ Роздивися **малюнок і придумай до нього назву.**

Сьогодні
02.01.2025

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Сьогодні
02.01.2025

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 90-92

Прочитай твір Василя
Сухомлинського. Визнач його
головну думку,
ставлення автора до
зображеного. Пройти тестування
<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=2937017>

Відео виконаної роботи надсилай
на освітню платформу Human.
Бажаю успіхів у навчанні!

**ДІТИ, ЯКІ ЧИТАЮТЬ,
СТАНУТЬ ДОРОСЛИМИ,
ЯКІ ДУМАЮТЬ.**

Сьогодні
02.01.2025

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку лего.

*На уроці мені
дуже сподобалось.*

*На уроці мені
сподобалось.*

*На уроці мені
не сподобалось.*

**Дякую за старання,
мої розумнички!**